

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять п'ята

Стенограма пленарного засідання
19 липня 2024 року

Київ 2024

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

ОДИНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина тридцять п'ята

Стенограма пленарного засідання

19 липня 2024 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 19 липня 2024 року)

Частина тридцять п'ята

Година запитань до Уряду	...5
Інформація про зміни у складі депутатських фракцій і груп	...28

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
19 липня 2024 року, 10 година 11 хвилин
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Денис Анатолійович Шмигаль та члени уряду. Давайте їх привітаємо (*Оплески*).

Шановні колеги, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Я прошу всіх колег неухильно дотримуватися прийнятого українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у наших колег народних депутатів України Андрія Вікторовича Жупанина, фракція «Слуга народу», та Любові Олександрівни Шпак, також фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо наших колег і побажаємо їм міцного здоров'я, плідної роботи та нових звитяжних успіхів на благо України (*Оплески*).

Шановні колеги, шановні члени уряду, за парламентською традицією пропоную розпочати нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні народні депутати, сьогодні 877-й день, як Україна чинить рішучий спротив повномасштабній збройній агресії російської федерації проти Українського народу. Наші захисники та захисниці відважно протистоять агресору, стійко відбивають атаки на фронті та систематично знешкоджують особовий склад і техніку ворога.

Прошу хвилиною мовчання вшанувати пам'ять тих, хто віддав життя за свободу України, а також тих мирних громадян, які стали жертвами агресії російської держави – терориста.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, учора, 18 липня, Європейський парламент вдруге прийняв рішення обрати вельмишановну пані Урсулу фон дер Ляєн Президенткою Європейської комісії. Давайте щиро привітаємо нашого надійного друга Урсулу фон дер Ляєн з її переобранням на посаду Президентки Європейської комісії (*Оплески*). Верховна Рада України глибоко шанує ваше лідерство, послідовність і непохитність підтримки України у боротьбі з російським агресором. І ми сподіваємося на продовження нашої плідної, згуртованої роботи в напрямі європейської інтеграції задля отримання Україною повноправного членства в Європейському Союзі.

Шановні колеги, сьогодні у Верховній Раді непересічна подія: свій п'ятирічний ювілей відзначає Освітній центр Верховної Ради України. Хочу наголосити, що від першого дня повномасштабної агресії російської федерації центр не зупиняв своєї роботи ні на один день. За п'ять років своєї діяльності до заходів Освітнього центру доєдналися 335 тисяч учасників.

Вітаємо Освітній центр з ювілеєм, бажаємо йому подальшого невпинного розвитку та успіхів у формуванні свідомого, освіченого й активного майбутнього покоління, готового дієво брати участь у житті суспільства та держави (*Оплески*).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України та ухваленого Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп рішення, сьогодні проводиться «година запитань до Уряду».

На засіданні Погоджувальної ради було визначено тематику «години запитань до Уряду», і за пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні будуть відповідати на запитання щодо стану енергетики в державі та кроків до стабілізації енергосистеми України.

У Регламенті Верховної Ради України визначено процедуру проведення «години запитань до Уряду», зокрема статтею 229 передбачено: запитання до членів Кабінету Міністрів України від депутатських фракцій (депутатських груп) та відповіді на них – до 30 хвилин; запитання народних депутатів до членів Кабінету Міністрів України та відповіді на них – до 30 хвилин. На кожне усне запитання відводиться до 1 хвилини та до 2 хвилин – для відповіді на нього. Усього – 1 година.

Шановні колеги, переходимо до «години запитань до Уряду».

Шановні члени уряду, прошу врахувати, що засідання відбувається у відкритому режимі, тому під час відповідей на запитання прошу вас не озвучувати інформації, яка може зашкодити національній безпеці України, а також дотримуватися вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці та обігу іншої інформації з обмеженим доступом і не допускати розголошення такої інформації.

На трибуну для відповідей на запитання запрошується міністр енергетики України Герман Валерійович Галущенко (*Оплески*).

Прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання з визначеної теми. Нагадую, 1 хвилина – на кожне усне запитання та до 2 хвилин – для відповіді на нього.

Слово надається народній депутатці Совсун Інні Романівні, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Пане міністре, я знаю, що сьогодні більшість питань буде про те, як ми готуємося до опалювального сезону, але я хочу повернутися до дискусії про законопроект, який, як ми чули, вже давно мав би бути внесений до сесійного залу, – про добудову двох енергоблоків на Хмельницькій АЕС.

Хочу, щоб ви зараз з цієї трибуни пояснили, чому, прийшовши із законопроектом просити парламент проголосувати за цю ідею, не оновили техніко-економічне обґрунтування. Ви досі не маєте розрахунків, скільки це коштуватиме. Скажіть, будь ласка, на підставі чого, на вашу думку, парламент має приймати рішення щодо стратегічно важливої ініціативи, якщо ви не можете пояснити, скільки коштуватиме 1 кВт електроенергії, що даватимуть ці енергоблоки і яким чином це співвідноситиметься з ідеями побудови децентралізованої генерації в Україні?

Вдячна за відповідь.

ГАЛУЩЕНКО Г.В., міністр енергетики України. Дякую за запитання. Щодо техніко-економічного обґрунтування. Воно затверджено, і ми на нього орієнтуємося.

Стосовно того, як це пов'язано з децентралізацією. Дивіться, я багато про це казав і знаю, що ви не є прибічником розвитку атомної енергетики, але сьогодні кожна друга лампочка горить в цій державі завдяки атомній енергетиці, і завдяки їй сьогодні ми тримаємо енергосистему. Тому, я не знаю, які ще треба наводити аргументи, що Україна має будувати атомну енергетику (*Шум у залі*). Я ж відповідаю. Коли ви запитували, я вас не перебивав.

Щодо децентралізації, я багато про це казав. Не можна сьогодні казати, що ми йдемо цим чи тим шляхом. Тобто ми маємо і децентралізувати генерацію, що, до речі, й робимо, і паралельно будувати атомну енергетику, тому що, як я казав, неможливо збудувати атомний енергоблок за один рік, і за два – неможливо. Але, маючи конкретну ситуацію, яка склалася на Хмельницькій АЕС щодо третього та четвертого енергоблоків, ми розуміємо, що можемо це виконати набагато швидше, ніж звичайний проект з будівництва атомного енергоблоку. Цей і наступний роки ми маємо паралельно розвивати децентралізовану генерацію. Це наш план.

Більше того, буквально вчора на засіданні уряду ми затвердили стратегію розвитку розподіленої генерації. Вона достатньо деталізована з точки зору, як ми її розвиватимемо. Ми напрацювали відповідні місця, де таку систему буде встановлено. Маємо це зробити по всій державі: у кожній області, у кожному місті, районі. Тому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Пане міністре енергетики та уряде, у мене немає для вас аплодисментів, є лише обурення: у країні енергетична катастрофа. Катастрофа! Інакше це назвати не можна. Зрозуміло, що це наслідок російських атак. Але, на жаль, це й наслідок вашої бездіяльності. Роками уряд нічого не робив для підтримки альтернативної енергетики. Ми її не збудували. Натомість ви купували електроенергію в білорусі. Докупувалися?! Зараз ми отримуємо дані, що в першому кварталі цього року не було використано жодної гривні, виділеної на будівництво захисних споруд навколо енергооб'єктів, а в цілому за перше півріччя його недовиконано на 21 відсоток. Навіть ті гроші, які й були, не були спрямовані на те, щоб побудувати цей захист. Я можу довго продовжувати.

У мене два запитання. Перше запитання – аграрне. Кому відірвуть яйця за все це?

І друге запитання. Що ви зробите, щоб врятувати країну перед зимою?
Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Можна я почну з другого запитання, бо перше запитання риторичне, думаю, ви колись відчуєте на нього відповідь.

Отже, щодо другого запитання, що ми робимо для підготовки до зими. Насправді, сьогодні проводиться велика кількість роботи, бо в енергетиці, дійсно, критично складна ситуація. По-перше, ми втратили в системі понад 9 ГВт потужностей за пікового навантаження – 18 ГВт. Половина! Таке ніколи не проходила жодна країна світу! Ніколи! Тож давайте реально оцінювати ситуацію. По-друге, до постійних атак додалася ще й аномальна спека, що ще дужче ускладнило втримання системи і вплив на обладнання. Дуже складна ситуація.

Безумовно, ми робимо все від нас залежне, щоб система працювала, і вона сьогодні працює, є цілісною. Ми цілком усвідомлюємо ті проблеми й те, що через дефіцит електроенергії відбувається відключення, що впливає безпосередньо на людей і бізнес. Але давайте визнаємо, що це є наслідком насамперед російських атак, а не недолугого керування в енергетиці. Не треба змішувати ці речі. Тож давайте говорити про те, що робити. Це величезний комплекс дій. Повірте, найближчим часом ви відчуєте результат такої роботи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійович Колтунович, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановний пане міністре! Перше запитання стосуватиметься відновлення енергетичної інфраструктури. Прем'єр-міністр на нараді у Верховній Раді України обіцяв, що будуть державні гарантії, надання кредитів, пільгове фінансування, співфінансування. Який дедлайн і взагалі фінансовий масштаб? Думаю, не потрібно актуалізувати початок опалювального сезону і нагадувати ці терміни.

Друге запитання щодо територіальної асиметрії, яке ми бачимо у відключенні електричної енергії, що означає відключення водопостачання в окремих регіонах. Думаю, ви також бачили цю інформацію в засобах масової інформації. Як ви врегулюватимете це питання?

І третє запитання, безумовно, пов'язане із зростанням тарифу на електричну енергію. Як це відобразиться на субсидіарній політиці? Чи у вас вже є розрахунки, які цифри ви пропонуватимете до проекту Державного бюджету України на 2025 рік і на новий опалювальний сезон?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Стосовно фінансування. Ухвалено ряд рішень, і вже з 20 липня ці програми запрацюють. Це надання кредитів з нульовою ставкою строком до 10 років для населення, якщо вони встановлюють у своєму господарстві до 10 кВт відповідної сонячної генерації з інверторами напруги й стореджами. За цією програмою підписали відповідний меморандум – близько 19 як приватних, так і державних банків, які вже сьогодні беруть участь у наданні такої пропозиції. Це перше.

Друге. Використання програми «Доступні кредити 5-7-9%». Це кредитування для встановлення генерації на боці споживача. До того ж там є різні концепції: для власного споживання або активного споживача, коли він генерує для себе і продає надлишок на ринку.

Є ряд рішень, я не буду їх зараз перераховувати, НКРЕКП прийняла рішення, щоб така генерація була учасником балансуєчого ринку. Ми збільшили можливість підписання відповідних угод терміном на п'ять років, і це дає насправді інвестиційну привабливість, тому що, якщо сьогодні подивитися навіть цінову кон'юнктуру ринку, то вона досить нормально складається для розвитку цього бізнесу.

Стосовно територій. Я бачу, і ми знаємо цю проблему. Державна інспекція енергетичного нагляду України провела ряд перевірок місцевих операторів системи розподілу. Дійсно, є ОСР, які, на жаль, зловживають. Ми продовжуємо перевірки, вони будуть постійні. Ті, хто зловживає, вже отримали приписи, мають виконувати ті команди, які їм надходять. На жаль, це конкретні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бурмічу Анатолію Петровичу, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановний пане міністре! Приблизно місяць тому на зустрічі з представниками депутатських фракцій і груп шановний пан Прем'єр-міністр України казав, що існує програма, відповідно до якої ОСББ буде виділено до 2 мільйонів гривень для закупівлі насосів та іншого обладнання, що допоможе пережити людям зиму.

Скажіть, будь ласка, на якому етапі ця програма? Коли буде виділено чи вже виділені кошти? Тому що, я знаю, багато ОСББ вже підготували запити, що кому потрібно. Коли реально люди зможуть це все отримати і поставити?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дійсно, є програма «ГрінДІМ». Ідеться про встановлення відповідного обладнання на суму до 2 мільйонів гривень з компенсацією у розмірі 70 відсотків вартості за рахунок Фонду енергоефективності. Тобто сьогодні вже є можливість подавати відповідні заявки, щоб починати ці роботи, програма працює. Треба вже заповнювати відповідні форми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Скороход Анна Костянтинівна, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). У мене перше запитання до Міністерства оборони, тому що, як ми знаємо, сьогодні осіб віком

до 25 років, які були визнані непридатними в мирний час і обмежено придатними у воєнний час, мобілізують до лав ЗСУ. Щодо цього нами був поданий законопроект [№ 11379](#) та альтернативний законопроект [№ 11379-1](#). Хочемо почути з цього приводу думку Міністерства оборони.

І друге запитання до пана Галущенка. Скажіть, будь ласка, яка доля тих співробітників Запорізької атомної електростанції, які залишилися на окупованій території, і тих, які виїхали? Чи виплачується їм заробітна плата? І взагалі, який стан справ стосовно них?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Давайте, може, я почну, а потім – Міноборони.

На сьогодні ми вивезли близько 5 тисяч осіб із Запорізької атомної станції, які наразі перебувають на підконтрольній нам території. Більше того, вони всі сьогодні працюють на ДП «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом». Саме цей персонал ми плануємо залучити до побудови енергоблоків на Хмельницькій АЕС.

З лютого цього року, можливо, ви про це знаєте, росіяни закрили доступ українському персоналу до Запорізької АЕС. Тобто, якщо раніше там перебував наш персонал – висококваліфіковані працівники, які підтримували на станції системи безпеки, то сьогодні їх замінили росіяни, які, до речі, не мають, на жаль, ані ліцензії, ані знань. Усе це призводить до того жахливого становища, яке на сьогодні є на Запорізькій АЕС. Тобто всі люди, які працювали на Запорізькій атомній електростанції, а зараз не працюють, але перебувають в окупації, отримують заробітну плату. Єдине, вони не можуть нею користуватися, вона просто накопичується на зарплатних картках. Ті, які перебувають на підконтрольній території, безумовно, отримують заробітну плату.

КАЛМИКОВА Н.Ф., *заступник міністра оборони України*. Щодо першого запитання. Стосовно мобілізації осіб віком до 25 років, то на сьогодні все коректно виписано в законодавстві. Особи віком до 25 років є призовниками, а не військовозобов'язаними, за винятком тих випадків, коли людина закінчила військову кафедру або пройшла строкову службу раніше. Тому ми не вбачаємо необхідності зараз змінювати це правило.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу зайняти свої робочі місця. Після завершення «години запитань до Уряду» у вас буде можливість підійти до будь-кого з урядовців і поставити ті запитання, які вас цікавлять. Зараз «година запитань до Уряду», урядовці повинні слухати ті запитання, з якими до них зараз звертаються представники депутатських фракцій і груп, а потім – народні депутати. Після цього ви матимете можливість поспілкуватися на інші теми. Прошу забезпечити порядок у сесійному залі. Дякую.

До слова запрошується народний депутат Божков Олександр Валерійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

БОЖКОВ О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Чорноморову Артему Олеговичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чорноморов Артем Олегович. Будь ласка.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Питання енергетики вкрай важливе. Навіть ситуація, яка склалася на Південноукраїнській атомній електростанції, це також дуже важливо. Я особисто в понеділок хотів би переконатися, як там все відбувається. На все це все одно потрібні гроші.

У мене запитання до Прем'єр-міністра України. Пане Денисе Анатолійовичу, я трохи не розумію вашої логіки. Ви вносите законопроект про підвищення податків для звичайного населення, хоча ще рік тому був прийнятий закон [№ 3173-ІХ](#), яким доручається уряду переглянути розмір мінімальних роздрібних цін на вино та виноробну продукцію. Ми спільно з фінансовим комітетом підрахували, що це 2 мільярди гривень до бюджету. Підстав для перегляду просто безліч: з 2018 року змінився курс валют, наразі дуже велика спека, мобілізація, не вистачає робочих рук, щоб обробляти ці виноградники, і фермери вимушені їх викорчувувати. Скажіть, будь ласка, що вам заважає, вже рік не приймається проект постанови про МРЦ?

ШМИГАЛЬ Д.А., Прем'єр-міністр України. Ми опрацюємо ваш запит в Міністерстві економіки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Вельможному Сергію Анатолійовичу, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановні урядовці, шановний Германе Валерійовичу! У які строки ви плануєте завершити ремонтні та профілактичні роботи на атомних електростанціях? Раніше Прем'єр-міністр називав дату завершення робіт – до 20 липня, а це вже завтра. Давайте скажемо людям відверто чи приведе це до покращення ситуації з енергопостачанням. Тобто якщо зараз відключають світло на понад 12 годин, то чи повноцінний запуск атомних електростанцій вирішить це питання для населення та промисловості? Це перше.

Друге. Як показує практика, в областях з приблизно однаковим обсягом промисловості абсолютно різні графіки відключень. Чи є в планах уряду забезпечити об'єктивність формування графіків відключень для різних регіонів?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Насамперед хочу сказати щодо 20 липня. Так, Прем'єр-міністр називав цю дату, але йшлося не про завершення ремонтної кампанії на АЕС, а про те, що після 20 липня ситуація покращиться. Це правда, я підтверджую.

Щодо строків ремонту АЕС. У нас ремонтна кампанія побудована таким чином, щоб атомна генерація, яка є на підконтрольній українській території, працювала у повному складі протягом осінньо-зимового періоду. Відповідно під це адаптовані всі строки. Сьогодні з урахуванням тієї складної ситуації, яка виникла через постійні обстріли, аномальні погодні умови, ми намагаємося максимально скоротити там, де це можливо, головне – без загрози для ядерної та радіаційної безпеки, тому що дуже важливо, коли ми говоримо про строки, розуміти, що йдеться про атомну енергетику, щоб скоріше перезавантажити паливо й запустити в роботу енергоблоки.

Безумовно, вихід будь-якого додаткового атомного енергоблоку суттєво змінює ситуацію в енергетиці, я сказав би, драматично. Більшість енергоблоків мають 1 ГВт потужності. І коли ми мали дуже складну ситуацію – зростання споживання електроенергії через погодні умови, то дефіцит сягав близько 3 ГВт. Уявіть, у пікові години дефіцит електроенергії сягав 3 ГВт! Тобто якщо додатково виходить 1 ГВт, безумовно, ситуація серйозно змінюється.

Щодо ситуації в різних областях, такі факти, дійсно, є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Волинець Михайло Якович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВОЛИНЕЦЬ М.Я., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Пане Прем'єр-міністре Денисе Анатолійовичу, звертаюся персонально до вас. Після вашого та віце-прем'єрки

Ірини Верещук втручання в зоні зіткнення і на прилеглих до неї територіях, де ведуться бойові дії, перестали вимикати електроенергію на підприємствах критичної інфраструктури, зокрема на підприємствах вугільної промисловості. Люди вдячні.

Але є питання. Ви особисто давали доручення провести наради на підприємствах вугільної промисловості, у тому числі й на «Схід ГЗК» з приводу заборгованості із виплати заробітної плати у розмірі 2 мільярди гривень. Робота ведеться, її очолює Ірина Верещук, але ми зіштовхуємося з вибриками Міністерства фінансів і повною деградацією Міністерства економіки. З Міністерства економіки приходять різні люди, щоразу некомпетентні, і кажуть, що вони не в темі, що це не їхні питання. Заборгованість із виплати заробітної плати велика.

Денисе Анатолійовичу, візьміть це питання під свій контроль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання, хоча це фіксація факту. Ми, дійсно, проводимо велику роботу. Ірина Андріївна має доручення і як віце-прем'єр-міністр очолює та координує роботу щодо пошуку джерел і коштів для ліквідації заборгованості із виплати заробітної плати перед шахтарями. У нас є вугільні шахти, де видобувається вугілля, і окремий напрям – підприємство «СхідГЗК», де видобувається уран. Відповідно це два різні підходи. Робота ведеться, ми разом із вашою підтримкою обов'язково знайдемо вихід з цієї ситуації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, перше коло запитань від представників депутатських фракцій і груп ми пройшли. Залишається ще 9 хвилин. Прошу ще раз записатися на запитання від депутатських фракцій і груп. Хто встигне за ці 9 хвилин, той ще поставить запитання.

Слово надається Загородньому Юрію Івановичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний Руслане Олексійовичу, прошу передати слово Колтуновичу Олександрю Сергійовичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Олександрю Сергійовичу.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Дякую, шановний пане Голово.

Шановний пане міністре, ми так розуміємо, ви частково відповіли на запитання щодо дедлайну – 20 липня. Чи не здається вам, що це надзвичайно короткий термін для виконання таких складних робіт, і йдеться про початок опалювального сезону? Скоріше я ретранслюю це запитання від виборців, які неодноразово звертаються до нас. Це перше.

Друге запитання стосується тарифної політики чи тарифоутворення. Ви сьогодні підтвердили, що кожна друга лампочка в Україні генерується атомною енергією. У мене запитання. Навіщо майже вдвічі підвищувати тарифи на електричну енергію, якщо ми звідти не використовуємо кошти на відновлення? Це зовсім інші інструменти. Тобто ми фактично в інтересах однієї фінансово-промислової групи пролобіювали це питання. Як ми будемо відходити назад у цьому питанні, щоб встановити справедливую тарифну політику в Україні?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Ви, дійсно, праві, що ми орієнтуємося... Безумовно, для нас пріоритетне завдання – максимальне відновлення генерації до опалювального сезону. Ви розумієте, сьогодні це не просто. Тобто є планові ремонти, а є відновлення – це те, що було зруйновано, де можна відновити. Безумовно всі строки з відновлення генерації орієнтовані на початок опалювального сезону, щоб мати максимальну генерацію в мережі. Це наше головне завдання, і так ми плануємо.

Ох, це число «20», воно звучало і звучить. Насправді це вже з урахуванням того графіку ремонтів. Але давайте враховувати і те, що це можливо за відсутності суттєвих наступних масованих ударів по енергосистемі або впливу тих можливих ударів на енергетику. Чому з'явилася ця дата? Тому що після неї відповідно до графіків ситуація буде покращуватися, бо це ключове, щоб ми розуміли, але наша кінцева мета – опалювальний сезон.

Щодо тарифів. Сьогодні установлений тариф дав можливість фінансово збалансувати ринок, збалансувати компанію, і ці кошти відповідно підуть до всіх учасників ринку. Компанії, які отримують ці кошти, які мали заборгованість, так само використовують їх, у тому числі на ремонт і відновлення. Давайте не забувати, що окрім «Енергоатома» у нас є ще «Укргідроенерго», яке так само несе навантаження щодо підтримки пільгового тарифу для населення. Безумовно, у меншому відсотку, але несе. І сьогодні, на жаль, «Укргідроенерго» під суттєвим ударом нашого ворога. Атаковано майже всі гідроелектростанції, тому ці кошти так само йдуть на відновлення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Славицька Антоніна Керимівна, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово колезі Морозу Володимирі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Мороз. Будь ласка.

МОРОЗ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 59, Донецька область, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановний пане міністре! Шановний уряде! У мене пряме запитання. Я знаю, була постанова Кабінету Міністрів про те, що у прифронтових районах і містах не будуть вимикати світло. Я хотів би дізнатися, як це відбуватиметься, тому що біля лінії фронту важко працювати не лише шахтарям, а й військовим. Без світла там взагалі неможливо. З приводу цього дуже багато запитань і від наших виборців, і від тих людей, які сьогодні живуть на лінії зіткнення. Це перше.

І друге дотичне до цього запитання. Є міста, розташовані по лінії фронту, де розбито котельні, розбито все. Там немає нічого, крім світла. Усі ці люди житимуть на розетці, як кажуть в народі, як це було в Мар'їнці? Скажіть, будь ласка, як вони будуть жити? Вони не зможуть отримати свої пільгові 2 тисячі кВт, якщо їх не перевести на електричне опалення.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Щодо першого вашого запитання. Учора на засіданні уряду було прийнято відповідну постанову, в якій передбачено, що не будуть відключатися від світла населені пункти, а також об'єкти, що знаходяться у 20-кілометровій зоні, яка є прикордонною. Питання в тому, як це контролювати. Це важливо, тому що, на жаль, за результатами перевірок, які проводить Держенергонагляд, навіть в областях, які не є прифронтовими, ми бачимо, що є факти зловживань операторами системи розподілу тими показниками, які їм доведені як ліміти, взагалі щодо виконання тих лімітів. Коли постанову буде опубліковано, одразу всі регіональні підрозділи Держенергонагляду перейдуть в режим щоденного моніторингу, і будемо дивитися, як це виконуватиметься. Я теж розумію, що це правильна і хороша норма. Питання в тому, що іноді є ексцес виконавця, і це обов'язково треба негайно виявляти і виправляти.

До речі, якщо у вас будуть якісь сигнали, що щось там не доопрацьовується, або не враховуються норми, які є, прошу одразу звертатися, ми маємо механізми, як працювати з відповідними ОСР, щоб їх змусити робити те, що вони повинні робити.

Щодо тепла. Дійсно є міста, де, на жаль, розбито котельні. У нас є наприклад, програма для міста Харкова і міст Харківської області, де все побито і немає теплопостачання. Наше завдання – забезпечити мобільними...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мисягін Юрій Михайлович, фракція «Слуга народу». Це завершальне запитання. Будь ласка.

МИСЯГІН Ю.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 28, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»).* Пане спікеру, прошу передати слово моєму колезі Ростиславу Тістику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ростислав Тістик. Будь ласка.

ТІСТИК Р.Я., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Дякую. Шановний пане Прем'єр-міністре Денисе Анатолійовичу! Хочу поставити запитання, яке отримував неодноразово, уже більше десятка разів, навіть під час офіційних зустрічей. 1 травня 2024 року Міністерство культури та інформаційної політики мало виконати свої зобов'язання та передати приміщення костелу Святого Миколая в місті Києві в постійне користування римо-католицькій парафії. Станом на сьогодні цього так і не відбулося. Цей храм збудований за їх кошти. Знаємо, радянська влада змінила власність. Ми вже після відновлення незалежності, понад 30 років, обіцяємо. Такі дії влади, на жаль, підривають нашу довіру на міжнародному рівні. Костел не належить їй, він зараз суттєво руйнується, особливо останні роки, і потребує надзвичайної уваги.

Скажіть, будь ласка, коли буде передано костел?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Я попрошу відповісти на нього тимчасово виконуючого обов'язки міністра культури та інформаційної політики України Ростислава Карандєєва.

КАРАНДЄЄВ Р.В., *тимчасово виконуючий обов'язки міністра культури та інформаційної політики України.* Добрий день, шановні колеги! Дякую за запитання. Міністерство культури та інформаційної політики готове виконати в повній мірі рішення Кабінету Міністрів України. Водночас ми зіткнулися з певною законодавчою проблемою. Після прийняття Закону України «Про оренду державного та комунального майна» норма, якою ми слугувалися свого часу, а саме про можливість безоплатної передачі релігійним організаціям об'єктів державної та комунальної власності для здійснення богослужінь, зникла. Ми запропонували внести зміни до відповідного закону. Вони розроблені й сьогодні знаходяться на розгляді у Верховній Раді України фактично як частина норм, які зазначені в «Прикінцевих положеннях» вже прийнятого в першому читанні Верховною Радою України законопроекту щодо діяльності релігійних організацій, пов'язаних з російською федерацією. Наразі ми очікуємо прийняття цього законопроекту, і тоді зміною, яка дозволить відкрити можливість щодо

передачі релігійним організаціям державного та комунального майна в безоплатне користування, яким, до речі, є майно костелу Святого Миколая в місті Києві, ми зможемо реалізувати рішення Кабінету Міністрів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили першу половину «години запитань до Уряду». Це були запитання від депутатських фракцій і груп. Зараз ставитимуть запитання народні депутати України. На це також відводиться 30 хвилин.

Отже, переходимо до запитань з визначеної теми до членів уряду від народних депутатів. Прошу народних депутатів записатися на запитання.

Костенко Роман Васильович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна. Будь ласка.

СОВСУН І.Р. Фракція «Голос». Пане міністре, повертаюся до запитання, на яке ви не відповіли. Скільки реально коштуватиме побудова третього та четвертого енергоблоків на Хмельницькій АЕС? Це не складне запитання. Якщо ви включаєтеся в такий великий проект, ви маєте знати реальну цифру.

Не називайте цифру «78 мільярдів», яка виписана в техніко-економічному обґрунтуванні шестирічної давнини. У цьому залі всі досить розумні люди, щоб розуміти, що з 2018 року ситуація з цифрою мала змінитися. Скажіть, скільки це реально коштуватиме? Якщо ви хочете, щоб парламент за це проголосував, то маєте надати хоч якийсь обґрунтування щодо цього проекту. Буду вдячна за реальну цифру, а не пояснення з ТЕО шестирічної давнини.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, цифра визначена в ТЕО, ви її самі назвали, – 78 мільярдів. Питання в тому, що її буде проіндексовано з урахуванням зміни вартості того устаткування, яке купуватиметься для завершення цього проекту. Ось і все. У цьому є відповідь.

ТЕО має юридичну силу, воно не змінюється під зміну уряду, Верховної Ради або Президента. ТЕО – юридичний документ, і доки його не скасовано наступним рішенням уряду, він є дійсний. Тому ми й виходимо з того ТЕО, яке на сьогодні затверджено.

Безумовно, я згоден, що буде індексація. До речі, ціну на деякі види устаткування закладено з урахуванням його вартості у валютному еквіваленті. Дуже багато устаткування ми купуватимемо ззовні. Тому, безсумнівно, ціна зміниться. Але це буде індексація залежно від...

Тому я не бачу проблем із сумою, обґрунтуванням. Це буде абсолютно відкрита процедура.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гончаренко Олексій Олексійович, фракція «Європейська солідарність».
Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хоч уряд і не відповідає на запитання, але ми продовжимо їх ставити. Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»).* Дякую, Олексію.

Шановний пане міністре! Ви знаєте, такі серйозні й прицільні удари ворога по об'єктах енергетики почалися на початку березня. Не треба бути провидцем, щоб очікувати їх продовження.

Дуже дивно, що проект закону про спрощення ввезення обладнання, акумуляторів, необхідних для альтернативної енергетики, з'явився в парламенті лише цього тижня і то, як внесення змін до закону, який стосувався ввезення машин розмінування.

Ми уважно подивилися перелік обладнання, там немає вітрогенерації. Знаєте, щоб не було так, що сонце закінчиться, бо літо закінчиться, почнеться зима, а ми до неї не готові, у нас ні вітряків, нічого немає.

У мене до вас таке запитання. Чи є в уряді стратегія, як розвивати альтернативну енергетику для балансування української енергетики, як нам пройти цю зиму, і коли ми побачимо, дійсно, спеціалізований законопроект від уряду...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Давайте я трохи відкорегую. Насправді, удари по енергетиці почалися з 24 лютого 2022 року. Масовані удари по енергетиці тривали з 10 жовтня 2022 року по 9 березня 2023 року. Щодня ми так жили. Хочу нагадати, що після таких масованих ударів ми спокійно, без жодних проблем, пройшли літо, осінь і минулу зиму. Ми працювали над тим, щоб втримати систему.

До речі, я дуже вдячний Верховній Раді за прийнятий закон. Він, дійсно, важливий для стимулювання розвитку.

Безумовно, стратегія розвитку альтернативної енергетики – це одне із ключових питань. До того ж у нас був відповідний план відмови від теплової генерації до 2035 року із заміною відповідними альтернативними джерелами енергії. На жаль, на сьогодні через атаки, ну, так сталося, у нас ключові втрати в тепловій енергетиці. Звісно, ситуація нас штовхає до того, що ми маємо

пришвидшитися в цьому зеленому переході. Ми просто мусимо це робити швидко. Жодна країна світу цього не робила в короткий термін, а ми маємо це зробити. Тож стосовно розвитку альтернативних джерел енергії, безумовно, це дуже важливий закон. Дякую, що він був прийнятий.

Далі. Для нас сьогодні час – це ключове питання. Тобто проекти щодо сонячної, вітрової енергетики потребують часу, особливо, якщо ми говоримо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народній депутатці Білозір Ларисі Миколаївні, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Прошу передати слово пану Вельможному.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович Вельможний. Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина. До мене та Олександра Сухова постійно звертаються переселенці й скаржаться на неможливість отримати якісну, безкоштовну медицину. Як ви знаєте, більшість переселенців – це люди пенсійного віку, багатодітні сім'ї або сім'ї, у складі яких є особи з інвалідністю. Вони втратили все. На ліки, а тим більше на лікування, коштів катастрофічно не вистачає.

Скажіть, будь ласка, які лікувальні програми зараз реалізуються системою охорони здоров'я? Які послуги та ліки надаються переселенцям безкоштовно та чи проводиться робота з приводу інформування переселенців щодо дії таких програм? Чи забезпечується безкоштовне проведення операцій, необхідних людям, зокрема пов'язаних із зором, і як людям, особливо пенсійного віку, ними скористатися? Ми маємо зберегти громадян у нашій державі, адже ці люди і є – Україна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Я попрошу міністра охорони здоров'я відповісти.

ЛЯШКО В.К., *міністр охорони здоров'я України.* Добрий день! Дякую за запитання. Сьогодні в Україні діє Програма медичних гарантій, яка поширюється на території всієї країни. Відповідно до цієї програми заклади охорони здоров'я укладають контракти з Національною службою здоров'я України і стають надавачами медичних послуг.

У кожного надавача медичних послуг на вході повинен бути перелік тих послуг, пакети яких законтрактовані з Національною службою здоров'я України. Допомога за Програмою медичних гарантій надається безкоштовно в закладі, який законтрактований з Національною службою здоров'я України, всім громадянам України незалежно від їхнього статусу, місця проживання. У разі

вимагання коштів, типу щось не покривається Програмою медичних гарантій, є телефон «гарячої лінії» Національної служби здоров'я України 14-77, відразу потрібно залишити повідомлення про такий випадок. Усі такі конкретні випадки розглядаються. Особливу увагу звертаю на відповіді, наприклад, ви тут не прописані чи не проживаєте, починаються маніпуляції. Це людський фактор, ми на це реагуємо досить жорстко.

Щодо лікарських засобів. В Україні діє програма «Доступні ліки», визначено перелік лікарських засобів, які покриваються повністю безкоштовно, коли лікуючий лікар виписує рецепт, з яким потрібно прийти в аптеку. Сьогодні всі аптеки, які розміщені саме в закладах охорони здоров'я, за ліцензійними вимогами зобов'язані укласти договір з Національною службою здоров'я України і відпускати лікарські засоби за рецептом за програмою «Доступні ліки» безкоштовно. На цей рік ми зробили розширення програми «Доступні ліки» не за кількістю номенклатур, а за доступністю у віддалених населених пунктах. Ми запустили можливість отримати лікарський засіб за рецептом через листоношу або пошту, щоб у кожному віддаленому населеному пункті кожна людина могла це зробити. Зараз програма діє на прифронтових територіях, ми очікуємо на...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Іванно Орестівно.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Дякую, пане Ростиславе.

Пане міністре, вам вже казали, що в переліку обладнання, яке сьогодні ввозиться за спрощеною процедурою, немає вітряків. Чи уряд планує подавати законопроект, який передбачатиме ввезення такого обладнання, і коли це буде зроблено? Це перше запитання.

Друге запитання. Як в уряді оцінюють закон, прийнятий Верховною Радою, щодо відміни переходу на літній час з точки зору вимушеного зростання споживання електроенергії в країні?

І третє запитання. Яку частину енергогенеруючого обладнання, яке передали нам партнери, було встановлено і чому є затримки з його встановленням протягом двох років? Як ви плануєте це питання вирішити?

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Почну з останнього запитання, а потім відповім щодо обладнання. Дійсно, у нас зараз відбувається постійний потік обладнання різного

характеру. Ми отримуємо генератори великої потужності та розподіляємо їх по громадах і містах, які є найбільш вразливі. Як я вже згадував, наприклад, Харків сьогодні дуже вразливе місто, тому що близько до росіян. Отримуємо газотурбінні, газопоршневі установки різного класу.

Обладнання. Щодо кожного такого обладнання є відповідний план встановлення з чітким графіком. Наша основна ціль – устаткування має запрацювати до зими. Хочу сказати, у встановленні найскладніше те, що сьогодні навіть великі компанії, які є виробниками такого обладнання, з обережністю готові відправляти свій персонал в Україну для проведення робіт з шефмонтажу. Тому, розуміючи цей виклик, сформовані групи наших фахівців, які вже пройшли навчання за кордоном і сьогодні працюють над технічним регламентом щодо встановлення. Коли фахівці не можуть приїхати, це з'їдає час, але, повторюся, наш план – до зими.

Щодо переходу на літній час. Енергетики обраховували, як це вплине на споживання, наскільки перехід або не перехід буде драматичним. За нашими... *(Шум у залі).*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не можу дати час для завершення, бо на відповідь відводиться 2 хвилини.

Кучеренко Олексій Юрійович, фракція «Батьківщина».

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». У мене запитання до пана Прем'єр-міністра. Шановний Денисе Анатолійовичу, ми разом з лідером нашої фракції Юлією Тимошенко отримали відповідь на запит щодо структури та обґрунтованості ціни для населення, яка з 1 червня становить 4,32 гривні за 1 кВт. Що нас вразило? Насамперед ми побачили, що собівартість електроенергії від державних компаній «Енергоатом» та «Укргідроенерго» становить 1,7 гривні. Нагадую, ця собівартість формується урядом на підставі фінансового плану, який він затверджує і він же керує «Енергоатомом».

У мене запитання. Наскільки обґрунтовано за п'ять років втричі зросли собівартість і тариф на розподіл електроенергії? Чи контролює уряд цільове використання цих коштів?

І останнє. Друзі, поки ми не зробимо ТСК, ми не розберемося...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Передусім собівартість була високою, до цього в тариф на електрику не включалася собівартість. «Енергоатом» і «Укргідроенерго» надавали електрику для населення за тарифом, в якому собівартість «Енергоатому» і «Укргідроенерго» практично дорівнювала нулю. Зараз у зв'язку з руйнуванням нашої енергетики, потребою на відновлення і ремонти, зокрема, в «Укргідроенерго», я не буду повторювати все те, що вже

сьогодні неодноразово казав міністр енергетики, у державних підприємств немає змоги надавати електроенергію за нульовою собівартістю. Тому в тариф для населення включається й собівартість «Енергоатома». Сьогодні сформований тариф – це собівартість плюс собівартість за транспортування. Власне, за це ми всі й платимо. Але при цьому парламент підтримав і проголосував за виділення достатньої кількості коштів на субсидії, за що я вам дякую. Для тих людей, які мали субсидії, для тих, які потрапили до категорії, що має право на субсидію у зв'язку з підвищенням тарифів, субсидії автоматично збільшено, люди не платять більше. Ми надзвичайно спростили, цифровізували можливість отримання субсидій, щоб громадяни не відчули цього болісного підвищення тарифів на електроенергію, яке було критично життєво необхідним, щоб балансувати нашу енергосистему задля витримування.

Попрошу міністра енергетики ще додати.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Я, якщо можна, дуже коротко. З точки зору часу, то драматичного впливу на енергетику ми не бачимо. Стосовно собівартості. Вона дійсно зросла, але я вам наведу буквально декілька фактів, які вплинули.

По-перше, і «Укргідроенерго», і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Лозинський Роман Михайлович, фракція політичної партії «Голос».
Будь ласка

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день! Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Іванович Железняк. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Давайте ще раз для особливо обдарованих. Пане міністре, ви внесли до парламенту законопроект, який без індексації потребує 80 мільярдів на побудову через 10 років нових енергоблоків. Якщо я правильно розумію, індексація буде у два рази.

Ось там, у ложі, сидить міністр фінансів Сергій Михайлович. Він разом з вами вчора проголосував за те, що нам не вистачає 500 мільярдів гривень на військові потреби, і ми як парламент маємо збільшити податки на 140 мільярдів гривень додатково до того, що вже зробили.

Ось лист від вашого улюбленого «Енергоатома», в якому йдеться про те, що у вас не було коштів навіть відремонтувати турбіну, і в нас зараз мінус 400 МВт. Скажіть, будь ласка, ви колись зупините оці ваші корупційні зазіхання і, може, все-таки напишете заяву про відставку? Тому що, якщо чесно, у мене єдине питання: коли ви зупините цю свою корупцію?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ярославе, дякую за запитання і, до речі, за те, що вважаєте мене обдарованим. Мені приємно. Насправді все, що ви кажете, – це неправда. Строк побудови третього енергоблоку – три роки, четвертого енергоблоку – чотири роки, я про це вже казав. Ніяких 400 МВт через турбіну не втрачаємо, тому що подивіться, яке навантаження несе другий енергоблок Хмельницької АЕС (*Шум у залі*). Я не знаю, що ви там мені показуєте.

Ви декілька разів в медіа заявляли про мою відставку, що вона зараз відбудеться. Я з повагою читаю ваші повідомлення, що західні партнери мною дуже незадоволені, чекаю вашого наступного повідомлення.

Усе, що стосується корупції, думаю, ви працювали в юридичній фірмі, знаєте, як апелювати щодо корупції. Треба писати в правоохоронні органи заяви (*Шум у залі*). Супер. Стосовно мене таких заяв написали штук дев'ять. Нехай почнеться розслідування, я із задоволенням братиму участь у слідчих діях, надаватиму відповідну інформацію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Куницький Олександр Олегович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КУНИЦЬКИЙ О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 169, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». У мене запитання до pana Клименка щодо Патрульної поліції України. Скажіть, будь ласка, можна якось дізнатися щодо цільового використання автівок марки «*Škoda Kodiaq*», які були закуплені, якщо пам'ятаєте, декілька років тому, для фантомного патрулювання, яке так і не розпочали? Де вони наразі знаходяться? Можливо, Патрульна поліція передала їх хлопцям на фронт чи ще кудись?

І запитання щодо цільового використання броньованих спецавтівок, таких як, наприклад, автомобіль марки «*Toyota Land Cruiser*», які є в деяких регіонах, зокрема в Запоріжжі. Чи, можливо, також передбачено їх тюнінгувати, тонувати, хизуватися ними? Може, все-таки доцільніше було б передати їх хлопцям, які конче потребують цих автівок?

Дякую.

КЛИМЕНКО І.В., міністр внутрішніх справ України. Дякую за запитання. Стосовно автомобілів-«фантомів». Автомобілі знаходяться в місті Києві. Вони

облаштовані дороговартісним обладнанням. Щоб під час війни не вести слідкування за нашими громадянами, ми прийняли рішення не використовувати їх до кінця дії воєнного стану.

Стосовно броньованих автомобілів. Саме американське посольство видало ці автомобілі для регіонів, де точаться бойові дії.

Щодо Запоріжжя. Ми видали туди два таких автомобілі марки «Toyota Land Cruiser», вони там постійно знаходяться, я їздив на них і в Оріхів, і в Гуляйполе. Якщо у вас є інформація, що ці машини використовуються не за призначенням, я готовий вислухати і вжити заходів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Власенко Сергій Володимирович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Прошу передати слово Олексію Кучеренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Юрійович Кучеренко. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Прем'єр-міністре, ще раз повторюю, за п'ять років в «Енергоатомі» собівартість зросла втричі так само, як і в операторів системи розподілу. Скажіть, в якому іншому секторі бізнесу втричі зросла собівартість? Колеги, або ми розберемося в структурі собівартості електроенергії для населення, або через рік нас інформуватимуть, що ринкова ціна для населення становить 8 гривень. Це перше.

І друге. Шановний пане Прем'єр-міністре, коли енергоресурс обмежений, є дефіцит, то принциповим моментом є його справедливий розподіл. За моєю інформацією, Держенергонагляд перевірів дотримання режимів застосування лімітів, і, наприклад, в Житомирі знайшов такий кричущий факт, що там взагалі не застосовували ліміти і місто жило за повним графіком, повністю зі світлом. Це при тому, що компанія явно має сліди російської. Як ви відреагуєте на це?

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Попрошу міністра енергетики дати розгорнуту відповідь на першу і другу частини запитання.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую, пане Олексію, за запитання. Я вже почав говорити про це. Є декілька факторів, які драматично вплинули на собівартість. Як «Укргідроенерго», так і «Енергоатом» втратили генеруючі потужності. Якщо говорити про Запорізьку атомну електростанцію, то це 44 відсотки генерації атомної компанії. Це майже половина, тому це вплинуло.

Другий приклад – вартість ядерного палива драматично підвищилася через зростання на світовому ринку ціни на уран. Тобто, таких фактів, які обґрунтовують, чому змінилася собівартість, багато.

Стосовно другої частини запитання. Я не хотів називати область, але ви сказали, і це правда. У Житомирській області зафіксовано такий факт. Я вам скажу, там навіть гірша була ситуація: представники Держенергонагляду приїхали здійснювати перевірку, а їх фізично не пускали. Ми залучили правоохоронні органи, зайшли і перевірили ситуацію. На сьогодні щодо цього є відповідні приписи. Але питання ще й у тому, що Житомир – це частина групи компаній *VS Energy*, і з травня минулого року справа щодо націоналізації знаходиться у Вищому антикорупційному суді, її, на жаль, досі слухають.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Чорний Дмитро Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ЧОРНИЙ Д.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 34, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день! Прошу передати слово Анатолію Костюху.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анатолій Костюх. Будь ласка.

КОСТЮХ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). У мене запитання до Германа Валерійовича. Пане міністре, не можу не звернути увагу на постійні інформаційні повідомлення чи вкиди від різних видань про стан енергосистеми та аварії в мережі. Наприклад, учора ряд видань, посилаючись на слова одного експерта, повідомили, що на Південноукраїнській АЕС вийшли з ладу трансформатори, через що довелося зупинити роботу одного з енергоблоків. Поясніть, яка ситуація в мережі, її пропускна спроможність, і що у нас з мережевими обмеженнями. Чи є об'єктивно винні у цій ситуації? Хто це і що з ними буде?

І ще одне запитання – щодо відновлення енергетичної системи в місті Харкові. Думаю, ви розумієте, про що йдеться.

Дякую.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую за запитання. Ви знаєте, учора Центр протидії дезінформації вже висловив позицію про те, що це все фейк. Найцікавіше, спочатку ця інформація з'явилася на російських каналах. Бо ми, коли навіть даємо комунікацію, ніколи не вказуємо об'єкт, конкретну станцію чи підстанцію, подаємо більш загальну інформацію. На російському каналі з'явилася

комунікація про Південноукраїнську АЕС, потім завдяки експертам, я не хочу їх коментувати, інформація залетіла в український медіапростір. Але це неправда, блок мережі працює. Для чого це робиться? Думаю, ми це питання переадресуємо компетентним органам, які мають працювати з тими людьми і запитувати їх, навіщо вони вносять в наш медіапростір російські наративи.

Щодо мереж. На жаль, у нас є мережеві обмеження. Але знову-таки, чому це сталося? «Укренерго» не винне в тому, що ці обмеження є наслідком російських атак на підстанції. Тому казати, що це вина, наприклад, тієї компанії, – це неправда. Це все є наслідком постійних ударів, які, на жаль, іноді досягають мети.

Стосовно Харкова. Взагалі щодо Харкова працює дуже багато різного роду штабів. У нас є чіткий план з генерації, додаткових *emergency* систем генерації, які будуть встановлені, щоб місто могло функціонувати навіть у разі, якщо буде відрізано від енергосистеми (*Шум у залі*). Буде розподілено по місту понад 100 МВт.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович. Будь ласка.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Добрий день! Прошу передати слово Анні Скороход.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Анна Костянтинівна Скороход. Будь ласка.

СКОРОХОД А.К. Наталіє Фернандівно, ви прослухали моє перше запитання, тому я його повторю. У нас є хлопці віком до 25 років, які ставали на військовий облік на підставі рішення комісії з питань приписки, тому що були визнані обмежено придатними у воєнний час і непридатними в мирний час. Сьогодні їх призивають. У нас дуже багато таких звернень. Тобто осіб, які є обмежено придатними віком до 25 років, призивають.

Нами подано два законопроекти: основний законопроект № 11379 та альтернативний законопроект № 11379-1. Яка позиція ваша та міністерства з приводу цього питання? Тому що у нас величезна кількість звернень від хлопців віком до 25 років, яких призивають, а вони не мають військової освіти і не проходили військової підготовки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталіє Фернандівно, будь ласка, відповідайте.

КАЛМИКОВА Н.Ф. Дякую ще раз за запитання. Хлопці віком до 25 років мають приписні свідоцтва, вони є призовниками, а не військовозобов'язаними. Більше того, в законі, де змінилися підходи щодо перегляду обмежено придатних, це стосується саме цієї частини: в них є необхідність, але статус їх

не змінюється. У нас немає переходу із статусу «призовник» у статус «військовозобов'язаний».

Якщо є такі звернення, прошу направляти до нас, щоб ми їх вирішували і приймали відповідні адміністративні рішення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Загородньому Юрію Івановичу, депутатська група «Платформа за життя та мир». Не плануєте? Дякую.

Слово надається Мисягіну Юрію Михайловичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

МИСЯГІН Ю.М. Пане спікер, прошу надати слово моему колезі Сергію Швецю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Швець. Будь ласка.

ШВЕЦЬ С.Ф., секретар Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (одномандатний виборчий округ № 214, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, колеги! Я маю два коротких запитання, які передбачають дві короткі відповіді.

Перше запитання до пана Прем'єр-міністра. Уже давно точиться дискусія, що обрати: «Westinghouse» чи «ТВЕЛ», є різні точки зору. Що, на вашу думку, вигідніше державі Україна «Westinghouse» чи «ТВЕЛ»?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставте одразу друге запитання, бо потім не буде часу.

ШВЕЦЬ С.Ф. Друге запитання до міністра енергетики пана Германа. Наближається зима, що українцям треба купувати (генератори чи ще якісь прилади) для додаткового вироблення електроенергії?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ШМИГАЛЬ Д.А. Щодо першого запитання. Україна підписала угоди з компанією «Westinghouse», і частина наших блоків уже переведена на технології й пальне цієї компанії.

На решту запитань прошу розширено відповісти міністра енергетики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую. Можу додати, що буквально на наступний тиждень після початку великої агресії ми офіційно повідомили російську сторону про припинення будь-якого співробітництва, у тому числі й щодо постачання ядерного палива компанією «ТВЕЛ».

Якщо говорити про технічну складову, ми і до цього диверсифікували постачання палива: половина компанії «Westinghouse» та половина компанії «ТВЕЛ». З точки зору характеристик паливо компанії «Westinghouse», безумовно, є кращим. Наприклад, якщо російське паливо компанії «ТВЕЛ», яке ми експлуатували, має три роки експлуатації, то паливо компанії «Westinghouse» – чотири роки. З точки зору економіки – це дуже суттєвий строк. Хоч вони зараз зробили *tvi 12* – це паливо як аналог «Westinghouse», воно збільшує терміни експлуатації, але ми, зрозуміло, вже не будемо його встановлювати і з ним працювати. Ми орієнтуємося і навіть в законі передбачили норму, що ці блоки ми модернізуємо так, що вони працюватимуть на паливі компанії «Westinghouse». Тобто з російським паливом, сподіваюся, як і в усьому світі, на цьому покінчено.

Щодо того, що купувати людям і як готуватися до зими. Знаєте, коли міністр енергетики каже: «купуйте генератори», – це звучить жахливо, загрозливо. Але я завжди казав і кажу, бо вважаю, що, дійсно, треба готуватися й купувати будь-які автономні системи, а ми, енергетики, зі свого боку зробимо все, щоб людям це не знадобилося, що і зробили минулої зими. Тому готуємося так само, щоб, знаєте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «годину запитань до Уряду» завершено. Давайте подякуємо Прем'єр-міністру України та членам Кабінету Міністрів України за надані відповіді та участь у пленарному засіданні (*Оплески*).

Дякую всім за роботу. Зараз я оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую про необхідність непоширення інформації щодо його початку.

Продовжуємо працювати на перемогу! Слава Україні!

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Героям слава!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Олександр Сергійовичу, вам слово.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вихід народного депутата України Яцик Юлії Григорівни зі складу депутатської фракції Політичної партії «Слуга народу».